

На основу члана 55. ст. 7. Закона о високом образовању (Службени гласник РС бр. 76/2005, 100/2007-аутентично тумачење, 97/2008, 44/2010, 93/2012 и 89/2013) на седници Наставно-научног већа Факултета медицинских наука у Крагујевцу одржаној дана _____ усвојен је

ЕТИЧКИ КОДЕКС Факултета медицинских наука у Крагујевцу

Члан 1.

Етички кодекс (у даљем тексту: Кодекс) прописује скуп правила, односно етичких начела, којих се у раду и начину живота морају придржавати сви наставници, сарадници, ненаставно особље и студенти Факултета медицинских наука у Крагујевцу (у даљем тексту: Факултет).

Овај Кодекс наглашава вредности у које верујемо, позива и обавезује сваког студента, наставника, сарадника и сваког запосленог на Факултету да се понаша у складу са њима и да одговорно доприноси развоју колектива и друштва у целини.

Члан 2.

Основни постулати Кодекса су:

- професионална слобода, односно морална и интелектуална независност од политичких ауторитета и економске моћи било које врсте
- слобода говора и изражавања на уљудан начин
- истинољубивост, односно откривање и одбрана истине
- дијалог и толеранција у односу на туђи став и мишљење
- солидарност, односно међусобно уважавање, поштовање и помагање у наставном и научно-истраживачком раду
- објективност и непристрасност у оцени туђег рада и резултата
- лични дигнитет, самопоштовање и ауторитет
- чување пословне тајне
- нечињење штете својим радама или пропуштањем, односно недоприношење настанку штете, материјалне или нематеријалне
- осуда негативних појава, посебно непрофесионалности, неодговорности, корупције, мита и свих других облика неморала
- правичност и избегавање конфликта интереса
- право на информацију уз посебно поштовање приватности и поверљивости извора информација
- поштовање људских слобода и права, достојанства и људске једнакости
- поштовање квалитета живота и очување природних ресурса, животне радне средине
- поштовање туђих знања, научних и истраживачких резултата, односно поштовање права интелектуалне својине
- обавеза да се непрестано ради на свом стручном и научном усавршавању

I Однос према професији

Члан 3.

Професионална слобода не може бити оправдање за повреду основних права човека, права и достојанства других наставника, студената и других грађана.

Тренутни интереси, било материјални или морални, не смеју угрожавати нити компромитовати слободу стварања, истраживачки или стваралачки дух.

При доношењу одлука и обављању своје дужности у организацији запослени води рачуна о јавном интересу и не сме да делује на начин који доводи у положај обавезе враћања услуге неком физичком или правном лицу.

Члан 4.

Наставници и сарадници су слободни и одговорни у свом раду, теже откривању истине, истражују је и бране онако како сами виде и схватају. При том су дужни да:

- унапређују своје знање и компетенцију у складу са највишим стандардима савремене науке и образовног процеса
- обезбеђују тачност и прецизност у саопштавању тих сазнања у оквиру садржаја студијског програма који се остварује
- развијају и подстичу критичку мисао
- промовишу академске слободе и слободу духа
- правично користе усвојена знања, шире их и преносе
- испољавају интелектуално поштење

Члан 5.

Наставници и сарадници Факултета дужни су да поштују заклетву коју су положили приликом дипломирања. Такође се обавезују да ће у свом стручном раду и друштвеном деовању развијати етичку свест и да ће поштовати и доследно спроводити начела етике свог хуманог позива, увек и искључиво у интересу послова које обављају, као и угледа Факултета.

Пожељно је присуство на јавним трибинама и стручним скуповима који се организују на Факултету, као и на јавним одбранама докторских дисертација. Учествовање у својству испитаника у истраживањима колега и други видови колегијалне подршке очекују се од сваког члана академске заједнице.

Члан 6.

Схватајући важност професије, студената, колега и наставника, ненаставно особље је дужно да поштује њихове вредности и лично достојанство.

Основна професионална брига ненаставног особља је пружање адекватних услуга из свог делокруга послова на најквалитетнији начин.

Ради остваривања највиших стандарда у пружању адекватних услуга студентима, наставницима, сарадницима и странкама, ненаставно особље мора имати професионални и равноправни однос према свим студентима, наставницима, сарадницима, другима запосленима у ваннастави и странкама.

Члан 7.

Основна професионална брига студената је да извршавају обавезе које су им наставним планом и програмом одређене, поштујући начела и правила дефинисана овим Кодексом.

Свесни важности своје улоге, улоге својих колега, наставника, сарадника у настави и ненаставног особља, студенти су обавезни да поштују њихове вредности и лично достојанство.

II Однос према студентима

Члан 8.

Наставници морају подстицати слободан, одговоран и озбиљан приступ студирању.

Обавезе наставника је да у преношењу знања примењују највише научне, стручне, професионалне и етичке стандарде.

Члан 9.

Наставници, као интелектуална елита, воде своје студенте у процесу образовања, односно студирања, они су и њихови саветници и сарадници који су одговорни за успостављање међусобног уважавања и поверења у односу са студентима, уз поштовање њихове личности и њихових слобода и права.

Члан 10.

Наставник је дужан да у праћењу рада и оцењивању студената примењује објективне, поуздане и проверене, као и уједначене критеријуме. Такође је дужан да примењује искључиво параметре релевантне за оцењивање, односно исказано знање, изнесене чињенице, разумевање материје, стечене вештине и показану способност студената да усвојена знања примени у пракси. Наставник своје захтеве мора прилагодити средствима која су приступачна, литератури и методама које су биле доступне студентима у току студирања или истраживачког рада.

Члан 11.

У циљу остварења професионалног и моралног односа наставника и сарадника у настави према студентима забрањено је њихово искоришћавање, шиканирање, дискриминисање, недолично понашање према њима, вређање њиховог достојанства и злоупотреба било које друге врсте.

Члан 12.

Ненаставно особље, као важан чинилац у функционисању Факултета, дужно је да студентима пружа тачне и јасне информације и савете у циљу њихове што боље обавештености.

У циљу остварења професионалног и моралног односа ненаставног особља према студентима забрањено је њихово искоришћавање, шиканирање, дискриминисање, недолично понашање према њима, вређање њиховог достојанства и злоупотреба било које друге врсте.

III Однос студената према запосленима

Члан 12.

Студенти су дужни да наставнике и сараднике који их воде у процесу образовања, односно студирања, као и ненаставно особље које им пружа потребне информације и услуге у процесу студирања уважавају и поштују њихова права и обавезе.

Члан 13.

Није дозвољено било које понашање које угрожава извођење наставе и квалитет образовања и обезвређује напоре наставника, ненаставног особља и других студената на стварању услова за унапређење и извођење наставе како је плановима и програмима предвиђено.

Забрањено је укључивање и коришћење мобилних телефона за време трајања наставе

Забрањено је бучно и агресивно понашање у просторијама и ходницима Факултета и наставних база.

Члан 14.

Студенти су обавезни да при сусрету са наставницима, сарадницима и ненаставним особљем исте уљудно поздраве.

Неприхватљиво је да се студенти обраћају запосленима са храном или гумом за жвакање у устима, запаљеном цигаретом, рукама у џеповима, капом на глави и сл.

Члан 15.

Забрањено је улажење у радне просторије (канцеларије и кабинете) без претходне најаве тј. куцања и добијања одобрења за улазак.

:

IV Однос према колегама

Члан 16.

Колегијални односи заснивају се на:

- међусобном личном и професионалном уважавању
- разумевању за личне и професионалне дилеме и проблеме
- солидарности, заједничком формулисању и остварењу специфичних интереса свих на Факултету

Члан 17.

Запослени и студенти Факултета дужни су да у размени идеја и критика уважавају туђа легитимна мишљења и ставове. У сучељавању идеја и ставова морају се поштовати личност и стручни и научни дигнитет опонента. У колегијалној расправи о научним и истраживачким проблемима могу се супростављати само научни, стручни и професионални аргументи.

Члан 18.

Свесни чињенице да су у процесу образовања у коме стичу високо стручна знања и постају део интелектуалне елите, студенти су дужни да се према својим колегама односе тако што ће уважавати њихов лични интегритет и њихова људска права и слободе.

Сваком студенту је забрањено да другог студента или студенте искоришћава, шиканира, дискриминише, недолично се понаша према њему, вређа његово достијанство, злоупотребљава резултате његовог рада или врши било коју врсту злоупотребе својих колега.

V Однос према институцији

Члан 19.

Запослени и студент дужни су да својим понашањем и професионалним ангажовањем чувају интегритет Факултета, радећи по свом најбољем знању, савесно и посвећено и успостављајући односе са другим појединцима или институцијама уз поштовања правила пристojности, морала и укупне културе понашања.

Општи интерес академске заједнице Факултета мора бити испред личног интереса сваког појединачног члана.

Члан 20.

Запослени и студенти Факултета су дужни да поштују устројство и хујерархију наставничких и других звања, овлашћене појединце и органе. При томе су слободни да аргументовано критикују устројство, организацију и начин рада институције, рада органа или појединца, као и да предлажу промену правила на којима институција почива.

Члан 21.

Наставници су дужни да ангажман, карактер и обим обавеза ван своје академске институције, ускладе са радом и интересима институције у којој су у сталном радном односу.

Наставници и други запослени су дужни да воде рачуна о могућем сукобу интереса и (не)усклађености својих јавних функција и приватног ангажовања са статусом на Факултету.

Студенти су дужни да својим понашањем чувају интегритет Факултета, уз поштовање правила пристojности, морала и укупне културе понашања.

Члан 22.

Најгрубље повреде академског понашања су: неприхватљиви облици лобирања, уцене, притисци, протекционизам и сви сви други облици нечасних утицаја који воде кршењу стручних критеријума и стандарда у обављању академских послова.

Запослени не сме нудити, давати, стављати у изглед, обећавати или прихватити новац, ствар, право или услугу или могућност утицаја од другог лица које је у пословном односу.

Члан 23.

Запослени не сме користити поверљиве информације и пословне могућности у циљу прибављања материјалне или нематеријалне користи за себе или друга лица.

У циљу испуњења обавеза из става 1. овог члана запослени не сме нарочито да :

- користи у личне сврхе информације до којих је дошао на основу положаја на Факултету
- користи у личном интересу пословне могућности за које је Факултет заинтересован или би могао бити заинтересован
- прикрива информације до којих је дошао на основу положаја, а које могу бити од значаја за доношење пословних одлука

Члан 24.

У просторије Факултета, запослени и студенти, могу улазити примерено одевени и уредни.

У току извођења наставе и рада са пацијентима неопходно је имати уредну и чисту одговарајућу униформу.

Није дозвољен улазак у простије Факултета:

- одевенима у мини сукње, шорцу или панталонама које нису дуге, у панталонама-хеланкама или у панталонама које обнажују поједине делове тела испод панталона
- одевенима у мајицу која обнажује рамена односно у мајицу без рукава-„трегер мајицу“ или у мајицу, односно у кошуљу која због недовољне дужине обнажује тело у пределу појаса
- обувенима у папуче, кломпе, нануле и сличну обућу
- са наочарима за сунце и качкетом на глави, поготову током присуства на настави
- са видљивим тетоважама, пирсингом исл.

Запослени и студенти су дужни да се међусобно једни другима обраћају са дужним поштовањем и уважавањем, без употребе не- примерених речи, гестова и висине гласа.

Запослени и студенти који у просторијама Факултета не поступају на начин прописан овим чланом биће удаљени, односно онемогућени да уђу у просторије Факултета.

VI Однос према окружењу

Члан 25.

Запослени и студенти учествују у друштвеном животу као и сви грађани, али су дужни да лични ангажман ускладе са обавезама према студентима, настави и интересима Факултета.

Нико не сме злоупотребити свој статус и ауторитет ради остваривања личних, породичних или политичких интереса.

VII Одговорност за повреду Кодекса

Члан 26.

За повреду правила Кодекса запослени одговарају пред комисијом коју чини пет чланова из реда запослених и то: два наставника, два сарадника и један из реда ненаставног особља.

Комисија не може да буде састављена од запослених само у настави или само ваннастави.

Чланове комисије бира Наставно научно веће, а изабрани чланови бирају председника комисије.

Комисија има мандат од три године.

Члан 27.

Комисија разматра писану пријаву за учињено неетичко поступање запосленог и уколико оцени да је поступање запосленог или студента у супротности са овим Кодексом, о покренутом поступку обавештава запосленог против којег је поднета пријава. Запослени против кога је поднета пријава дужан је да се о наводима у пријави изјасни у року који не може бити дужи од 8 дана.

У даљем року од 15 дана комисија доноси одлуку по пријави. Одлука комисије је коначна, ставља се на увид јавности путем огласне табле и у персонални досије запосленог.

Уколико комисија утврди да повреда правила из овог Кодекса представља основ за дисциплинску или другу одговорност, о томе ће писаним путем обавестити декана.

VIII Завршне одредбе

Члан 28.

Овај Кодекс ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на сајту и огласној табли Факултета.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ ВЕЋА

Проф. др Предраг Чановић